

Elstar en Topaz populairste rassen in biologische fruitteelt

Veel telers die zijn omgeschakeld naar de biologische teelt, zijn verder gegaan met de gangbare rassen die al op hun bedrijf stonden. De noodzaak om rassen te telen die geschikter zijn voor de biologische teelt, wordt echter steeds groter. Wouter van Teeffelen van WTE Fruitadvies legt uit waarom.

Het huidige aanbod aan biologische appels bestaat voor ruim de helft uit Elstar, 20% uit Jonagold, 6% uit Santana, 5% uit Boskoop en 4% uit Topaz, schat adviseur Wouter van Teeffelen. Met een kostprijs voor Elstar van € 1,- en een gemiddelde opbrengstprijs van € 0,90 per kilo wordt het steeds interessanter om resistente rassen met een duidelijk lagere kostprijs te gaan telen. Santana en Topaz lijken hiervoor het meest in aanmerking te komen. Bij PPO-fruit in Randwijk gaven beide rassen in het vierde groeijaar een productie van zo'n 40 ton per hectare, waarvan 70% klasse I. Van Teeffelen verwacht dat vooral het aandeel Topaz de komende jaren sterk zal groeien. Dit ras combineert een goed smaak met een goede bewaarbaarheid en wordt ook goed gewaardeerd in Duitsland, de belangrijkste exportbestemming van Nederlandse biologische appels. Santana zal minder sterk toenemen. Dit ras is minder bekend en daardoor minder geliefd in Duitsland. Bovendien is het geen appel voor de lange bewaring en komt het op de markt in de tijd dat Elstar nog aanwezig is. Voor Collina en het Inova-Fruitras Dalinco® liggen er wel kansen in de biologische teelt. De verwachting is dat het areaal Elstar stabiel blijft, terwijl het areaal Jonagold sterk zal afnemen. "Dit ras is moeilijk biologisch te telen", aldus Van Teeffelen. Ook het aandeel Boskoop zal vanwege de marktpositie afnemen. Naast de standaard Topaz is er de mutant Rode Topaz. Topaz heeft een vrij kort

Santana is in Duitsland minder bekend dan Topaz en daardoor minder geliefd.
Foto: NFO

plukvenster en met de rode mutant zijn meer goedgekleurde appels binnen dit plukvenster te plukken. Het ras zal binnen de nieuwe telersvereniging Pure & Tasty afgezet worden.

Resistentie

Ook in de biologische teelt heeft Elstar een sterke marktpositie. Opvallend is dat in het biologische handelskanaal resistentie geen verkoopargument is. Nieuwe rassen zullen zich dus vooral op smaak en uiterlijk moeten bewijzen. Zo is Topaz in Nederland veel minder populair en bekend dan Elstar. Een project van het Louis Bolk Instituut leerde dat de afzet door winkeldemo's, proeverijen en posters een enorme stimulans krijgt. Helemaal onlogisch is het niet dat onbekende resistente rassen niet zo populair zijn. "Eerst moet je de consument biologisch fruit en vervolgens andere rassen leren eten", verwoordt Van Teeffelen. Overigens voert Albert Heijn al enkele jaren met succes Santana in het biologische segment. De Nederlandse biologische consument let wel op de herkomst van de appels en accepteert niet zo snel importproduct, aldus de adviseur.

Omschakelen

De toekomst van de Nederlandse biologische appelteelt valt of staat met de marktintroductie van beter renderende rassen. De kostprijs is bijvoorbeeld ook de reden dat biologische teelt in gebieden als Südti-

rol en Washington State veel groter is. Het klimaat is daar veel droger waardoor de productie veel groter is en de kostprijs lager.

Juist omdat de gangbare rassen in de biologische teelt moeilijk te telen zijn - vooral Jonagold en perenrassen - zal het voor een gangbare teler niet meevallen om om te schakelen. Van Teeffelen: "Omdat je gelijk met je hele bedrijf moet omschakelen, is er geen experimenteerruimte. Je start bovendien met de 'verkeerde' rassen en hebt te maken met omschakelfruit." Daarbij moeten telers de negatieve reacties van collega's niet onderschatten. Dan is het makkelijker als je als teler niet uit de sector komt. Overigens vindt de adviseur de mening van veel gangbare telers te negatief. "Ik was eerst ook wat sceptisch, maar ik heb gezien dat veel biologische bedrijven zich gezonder ontwikkelen dan de meeste gangbare telers verwachten. Wel zijn de verschillen tussen biologische bedrijven groter." Ook vindt hij dat gangbare telers te veel benadrukken dat biologische telers minstens zoveel moeten spuiten als in de gangbare teelt. "Dat is misschien wel zo, maar qua milieubelastingspunten is de biologische teelt vele malen schoner. Volgens de CLM-meetlat geeft de biologische teelt 97% minder milieubelasting dan de gangbare teelt ■"

Petra Koster
pkoster@nfofruit.nl